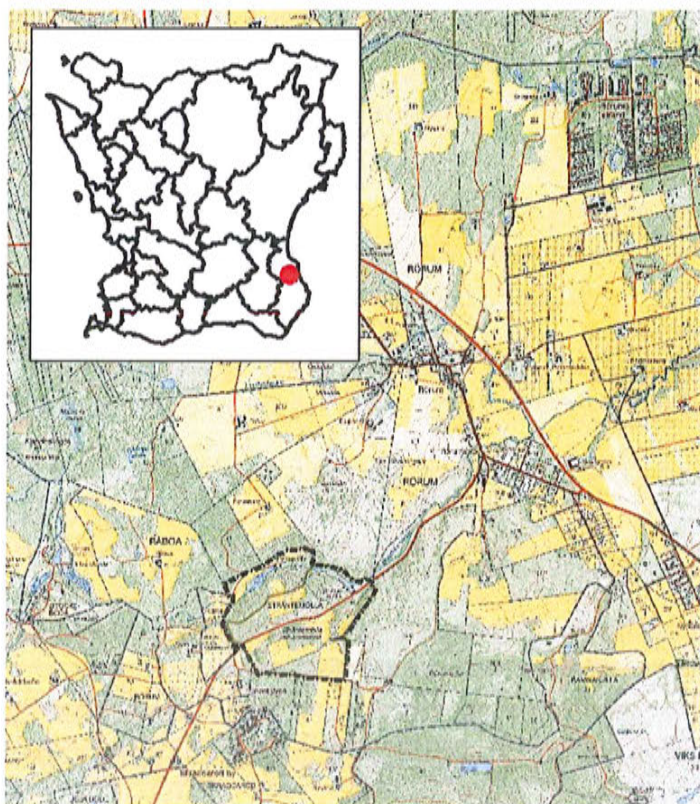

Beslut om bildandet av naturreservatet Sträntemölla-Forsemölla i Simrishamns kommun. (4 bilagor)

Länsstyrelsens beslut

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar Länsstyrelsen det område som avgränsats på bifogad karta (bilaga 1) som naturreservat.

Naturreservatets gränser ska märkas ut i fält enligt Naturvårdsverkets anvisningar. För att trygga syftet med naturreservatet ska de föreskrifter gälla, som anges nedan med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken. När detta beslut vunnit laga kraft ska Länsstyrelsen beslut dnr 11.121-3620-74, 1291-203 upphöra att gälla.

Naturreservatet Sträntemölla-Forsemölla. Röd markering indikerar läget i Skåne och svart punktstreckad linje visar naturreservatets läge i Simrishamns kommun.

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Sträntemölla-Forsamölla
Kommun	Simrishamn
Natura 2000 ID	SE0420133
NVR-ID	2029930
Gränser	Området är markerat med svart punktstreckad linje på bifogad karta (karta 1), linjens mitt utgör gräns.
Fastighet	Sträntemölla 1:2
Markägarkategori	Staten genom Naturvårdsverket;
Koordinat	Ö: 451 766 N: 6 163 778 SWEREF99
Naturgeografisk region	Skånes sediment- och horstområde (7)
Servitut och nyttjanderätter	Se bilaga 1
Lägesbeskrivning	ca 1,7 km sydväst om Rörums k:a
Areal	ca 48 ha,
Förvaltare	Länsstyrelsen i Skåne län

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att:

- långsiktigt bevara och utveckla geologiska och biologiska naturvärden samt rekreationsvärdena,
- gynna friluftslivet genom att göra området tillgängligt,
- bidra till att gynnsam bevarandestatus nås och upprätthålls för de arter och livsmiljöer som omfattas av EUs art- och habitatdirektiv,
- långsiktigt bevara och utveckla den biologiska mångfalden i området, samt bevara och skydda rödlistade och hotade arter med speciellt fokus på hasselmus,
- bevara och utveckla lövskogen med avseende på ålders- och artmässig variation och förekomst av död och döende ved av olika arter, stadier och grovlekar,

Syftet ska uppnås genom att:

- Skyltning och anordningar som underlättar tillträdet till reservatet utförs,

- främmande arter bekämpas/begränsas,
- död lövved och döende träd lämnas orörda, i den mån att de ej utgör fara för friluftslivet,
- luckor skapas för att skapa större åldersvariation och ett rikligt buskskikt,
- områdets vegetation tillåts utvecklas på ett sådant sätt att hotade arter som hasselmus gynnas,
- utveckla solbelysta brynmiljöer och att genom varierad hävdintensitet utveckla biologiska värden i jordbruksmark.

Om det framkommer nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter och naturtyper ska hänsyn tas till dessa i den fortlöpande skötseln av reservatet.

Beskrivning över området

Landskap samt geovetenskapliga och hydrologiska bevarandevärden

Området kring Sträntemölla kännetecknas av kuperad morfologi med stora höjdskillnader. Backarna är uppbyggda av finsandiga issjösediment som avsatts i en lokal issjö under den senaste istidens slutskede för cirka 15000 år sedan. Issjön var uppdämd mellan inlandsisen i nordost och dödis i väster och söder och sedimenten avsattes delvis ovanpå dödisrester. När isen slutligen smälte bort uppstod de kuperade formerna. Bergrunden i området utgörs i huvudsak av kambrisk sandsten.

Rörums södra å rinner igenom området och har genom det mjuka bergrundsmaterialet skapat en dalgång med ett vattenfall med en, för Skåne, imponerande fallhöjd. Ån är naturtypsklassad (3260) och har god vattenkvalitet.

Markanvändning och kulturhistoriska bevarandevärden

Större delen av området utgörs idag av betesmark och rekreationsområde. Ca 60 % av området är i dagsläget redan skyddat som naturreservat. Området har stora kulturhistoriska värden med äldre bebyggelse längs ån. Sträntemölla gård med anor från 1300-talet är förordnat som kulturminne. Nuvarande boningshus går tillbaka till 1600-talet och kvarnbyggnad äldsta delar är från 1850.

Häradskartan från 1910-talet illustrerar området som ett skogslandskap med lövträd. Det som idag är betesmarker utgjordes då av små åkrar. Flygfoton från 1940-talet visar en glesare trädbeklädnad än idag, dock har området i stort samma struktur än idag.

Området har tre registrerade kulturhistoriska lämningar varav två utgör Sträntemölla och den andra Forsamölla. Det tredje är en minnessten i naturreservatets södra delar.

Biologiska bevarandevärden

Den speciella geologin och topografin ger unika naturförutsättningarna med goda förutsättningar för ett rikt växt- och djurliv. Förhållandena för olika vegetationstyper är växlande och varierar stort inom ett begränsat område.

Stora delar av området är skogsbeklätt och skogen utgörs av bok med inslag av ek och avenbok. I kantzoner och bryn finner man arter som skogslönn, poppel, fågelbär och ask. Längs med Rörums södra å finner man mindre habitat med al.

Bokskogen utgörs av naturtypen *näringsrik bokskog* (9130) med inslag av *näringsfattig bokskog* (9110). Nämnvärt är att området innehåller relativt mycket storvuxen avenbok vilken ingår i naturtypen *ek/avenbokskog* (9160, 9170) Trädsiktet domineras i övrigt av relativt likåldrig bok. I fältsiktet i bokskogen finner man lågörtvegetation där gulplister, murgröna, harsyra och buskstjärnblomma är vanliga. Bokvårtlav finns registrerad i området. Av de övriga ädellövskogshabitaten är större delen av lågört-typ med inslag av ytterligare arter som lundarv och lungört. Mängden död ved är varierande i området från rikligt till ytterst sparsam.

De hävdade markerna är till större delen kultiverade men med inslag av hävdgynnade arter och betesmarkerna har god möjlighet att få en flora dominerad av hävdgynnade arter på längre sikt. Fynd av stor sandlilja finns längs vägskärningen och i de fragment av naturbetesmark som finns är fårsvingellhed med bl.a. ljung, jungfrulin, backnejlika, gråfibbla, backsippa och vårbrodd förekommande. I delar med torr fårsvingelgräsmark hittas tjärblomster, gullviva, knippfryle och gråfibbla. Fuktängspartierna domineras dels av vasstarr, dels av högört med inslag av kåltistel, gökblomster, kärrfibbla och orkidéer. Fynd av majnycklar är gjort på 1960-talet.

För djurlivets räkning ska särskilt nämnas hasselmusen som har en stark population i områdets igenväxande områden och bryn mellan skog och betesmarker. Det förekommer klövvilt som rådjur och vildsvin. Fågellivet är inte närmare dokumenterat. Vanliga arter i bokskogen under sommaren är bl a grönsångare och bofink. Längs med ån uppträder bl a forsärla och strömstare. Fladdermusarten Barbastell finns i området och utgör tillsammans med hasselmusen de två utpekade Natura2000 däggdjursarterna för området. I backen ner mot Sträntemölla hittas rikligt med månhornsbagge och andra fjärilsarter. Även olika arter av bin förekommer i de sandiga markerna bl a äppelsandbi.

Skäl för beslut

Naturreservatet *Sträntemölla-Forsamölla* har stora värden, främst geologiska och biologisk-ekologiska men även för friluftslivet. Hela naturreservatet har angivits som skyddsvärt ur naturvårds- eller friluftssynpunkt på internationell, regional och lokal nivå och omfattas eller ingår i:

- EU:s ekologiska nätverk Natura 2000, *SE0420133*
- Rikssintresse för naturvård, *N71, Kusten Stenshuvud - Vik - Simrishamn*
- Naturreservatet Sträntemölla

I naturreservatet *Sträntemölla-Forsamölla* har glacifluviala formationer och egenskaper skapat goda förutsättningar för en artrik flora och fauna. Området innehåller flera hotade arter vilket gör området värdefullt ur både en geologisk som ur en biologisk-ekologisk synpunkt.

I området finns även stora kulturhistoriska värden såsom fornlämningar bl a i form av de två möllorna.

Naturreservatet har även med sin säregenhet och vattenfall ett skönhets- och upplevelsevärde.

Området är i behov av ett starkt skydd. Risk för skador på naturtyper samt exploatering av området kan föreligga. För skogarna kan såväl avverkning som igenväxning utgöra hot. Förändring av hydrologin i eller utanför området, bebyggelse, vägar, anläggningar och annan markexploatering eller förändrad markanvändning i angränsande områden kan utgöra hot mot naturvärdena.

Av ovan redovisade skäl och med syfte att bevara biologisk mångfald, att vårda och bevara värdefulla natur- och kulturmiljöer samt i viss mån återskapa värdefulla livsmiljöer för skyddsvärda arter och att tillgodose områden för friluftslivet avsätts det angivna området som naturreservat.

Ett permanent skydd av området bidrar också till Länsstyrelsens arbete att fullfölja de av riksdagens antagna miljömålen, *Levande skogar*, *Ett rikt växt- och djurliv* samt *Levande sjöar och vattendrag*

Länsstyrelsen gör den bedömningen att ordningsföreskrifterna inom naturreservatet är av så begränsad omfattning att det inte innebär något allvarligt försvårande av områdets utnyttjande i enlighet med vad som annars gäller enligt allemansrätten.

Förordnandet är förenligt med grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenresurser samt med kommunens översiktsplan.

Föreskrifter

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. vidta åtgärder som förändrar områdets topografi, hydrologi och ytförhållanden eller landskapets allmänna karaktär, såsom att borra, spränga, gräva, schakta, fylla ut, dika, plöja, tippa, dumpa, markbearbeta eller på annat sätt förstöra eller skada fast naturföremål, ytbildning eller vattenmiljö,
2. bedriva täktverksamhet i någon form,

3. använda kemiska jordförbättringsmedel eller kemiska bekämpningsmedel
4. uppföra byggnad, utbyggnad eller annan anläggning,
5. röja siktgator eller uppföra jaktorn,
6. anordna upplag,
7. dra fram luft- eller markledning,
8. anlägga vägar eller stigar,
9. avverka levande eller döda träd eller buskar samt att bortföra levande eller död ved,
10. så eller plantera träd och buskar,
plantera, så eller sätta ut för trakten ej naturligt förekommande växt- och /eller djurarter.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

För att tillgodose syftet med reservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla att följande åtgärder och anordningar vidtas inom naturreservatet

1. utmärkning av och upplysning om naturreservatet,
2. avverkning av träd och röjning av buskar,
3. utförande och underhåll av anläggningar och anordningar för allmänhetens tillgänglighet,
4. undersökning av djur- och växtlivet samt av mark- och vattenförhållanden,
5. uppföljning av områdets bevarandemål, skötsel och miljöövervakning.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas samt ordningen i övrigt inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. avsiktligt störa djurlivet,

2. skada växande eller döda träd och buskar eller vegetation i övrigt, eller bortföra död eller levande ved,
3. medföra ej kopplad hund,
4. framföra motorfordon, annat än på anvisade vägar eller parkeringsplatser,
5. ställa upp husvagn eller husbil eller motsvarande,
6. elda annat än på iordningställd eldningsplats,
7. på ett störande sätt använda radio, musikinstrument eller annan ljudanläggning,
8. gräva, borra, måla eller på annat sätt skada fast naturföremål eller ytbildning
9. utföra någon form av anläggning eller ställa upp för naturreservatet främmande föremål
10. sätta upp tavla, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning,
11. fanga och bortföra eller samla in insekter eller andra djur med dödande fällor, eller på annat sätt skada djurlivet eller deras livsmiljö,

Vidare är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

1. nyttja området för tävling, filminspelning, övning, lägerverksamhet eller annan aktivitet som kan inverka störande på naturmiljön eller det rörliga friluftslivet.

Undantag från föreskrifter

Föreskrifterna under A och C utgör ej hinder för:

- reservatsförvaltaren att utföra eller låta utföra de åtgärder som erfordras för reservatets skötsel enligt fastställd skötselplan, samt tillsyn och skötsel av området,
- insamling av enstaka exemplar av insekter,
- för innehavare av särskild rätt till fastighet eller innehavare av annan rätt att utnyttja sina rättigheter,
- nyttjande av samfälligheter, servitut eller nyttjanderätter, underhåll och reparationer av befintliga ledningsnät enligt gällande servitut och nyttjanderätter. I samband med utförande av arbeten skall samråd ske med Länsstyrelsen. Erforderliga tillstånd krävs från Länsstyrelsen vid varje till-

fälle när luftledning byts mot jordkabel, likaså vid eventuell nyanslutning till elnätet. Vid akuta åtgärder kan samråd ske efter att arbetet påbörjats.

- Beslutet ska ej utgöra hinder för den grundvattenmätning som genomförs av SGU och Länsstyrelsen.
- På de områden som märkts ut som "särskilda områden" på beslutskartan får konventionellt jordbruk bedrivas i tre (3) år efter det att beslutet vunnit laga kraft. Således gäller ej föreskriften A3 ej dessa områden förrän tre år gått från det att beslutet vunnit laga kraft.

Föreskrifterna gäller ej tjänstemän från Länsstyrelsen i samband med tillsyns- och förvaltningsuppdrag.

Länsstyrelsen erinrar om att det enligt 7 kap. 7§ miljöbalken kan meddelas dispens från föreskrifterna om det finns särskilda skäl.

Upplysningar

Länsstyrelsen vill upplysa om att föreskrifterna under C gäller oberoende av om beslutet överklagas samt att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än naturreservatföreskrifterna gäller för området. Av särskild betydelse för syftena med reservatet är bl a:

- 7 kap 28a-b §§ miljöbalken med krav på tillstånd för att bedriva verksamhet eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturmiljön i ett Natura 2000-område,
- 2 kap, lag (1998:950) om kulturminnen m m med bestämmelser om skydd för fasta fornlämningar,
- Terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng,
- Fridlysningsbestämmelser. Alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon är fredade enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap miljöbalken och artskyddsförordningen,

Ärendets handläggning

Naturreservatet Sträntemölla bildades 1976 på Naturvårdsverkets dåvarande innehav av fastigheter i området. Därefter har staten genom Naturvårdsverket förvärvat ytterligare markområden vilka nu införlivas i naturreservatet. I samband med utvidgningen görs en översyn av syfte och föreskrifter. Ärendet skickades ut på remiss under våren 2013.

Synpunkter har inkommit från:

SGU: Kompletterande beskrivning av områdets geologiska förhållanden.

Länsstyrelsens bemötande: Länsstyrelsen använder sig av den av SGU tillförda kunskapen.

Skogsstyrelsen: Önskar större lucköppningar i bokskogen.

Länsstyrelsens bemötande: Större lucköppningar skrivs in som en del av områdets skötsel.

Jordbruksverket: Ingen erinran

Polismyndigheten: Ingen erinran

EON elnät AB: Önskar att samråd helt skall undantas när arbete för akuta åtgärder på nätanläggningar görs.

Länsstyrelsens bemötande: Möjligheten att genomföra akuta åtgärder genom att samråda i efterhand skrivs in i beslutet.

Skötselplan och förvaltning av naturreservatet

Fastställelse av skötselplan

Enligt 3§ förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. framgår bland annat att en skötselplan ska fastställas vid bildande av ett naturreservat. Skötselplanen fastställs av Länsstyrelsen i särskilt beslut.

Förvaltning

Länsstyrelsen är förvaltare av naturreservatet och ska fortlöpande samråda med markägare, arrendatorer, berörda myndigheter och andra berörda vid förvaltningen.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas till regeringen, miljödepartementet, se Bilaga 3.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling, Post- och Inrikes tidningar samt i ortstidning. Sökande och sakägare ska anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse var införd i ortstidning.

Underskrifter

Detta beslut har fattats av stf. länsöverdirektör Annelie Johansson. I den slutliga handläggningen har även deltagit, naturvårdsdirektör Per-Magnus Åhrén, länsassessor Anna Månsson och Andreas Malmgren, föredragande.

Annelie Johansson

Andreas Malmgren

Bilagor

1. Karta med naturreservatets avgränsning
2. Förteckning över fastigheter, markägare, servitut och nyttjanderättigheter
3. Hur man överklagar
4. Sändlista

Länsstyrelsen
Skåne

Tillhör Länsstyrelsens beslut om bildandet av naturreservatet Stäntemölla-Forsamölla i Simrishamns kommun

